

KURATORIUM OŚWIATY W WARSZAWIE

00-024 WARSZAWA, AL. JEROZOLIMSKIE 32

znak: KO.KPG.RZ.4721/...../2003r.

R A P O R T

Z BADANIA PRZESTRZEGANIA PRAW DZIECKA

w Szkole Podstawowej w Michałowicach, ul. Szkolna 15,

przez Reginę Zboromirską, wizytatora KPG,

w dniu 23 stycznia 2003 r.

CEL BADANIA

Celem badania było rozpoznanie działalności dyrektora w zakresie tworzenia odpowiednich warunków dla przestrzegania praw dziecka określonych w Konwencji o Prawach Dziecka przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989r., zgromadzenie informacji o przestrzeganiu praw dziecka w szkole przez nauczycieli i dyrektora, wykorzystanie zebranych informacji do wzmacniania pozytywnych działań szkoły i eliminowania zjawisk niepożądanych, na rzecz budowania wewnętrznego systemu jakości.

ZAKRES BADANIA

- uwzględnienie praw dziecka w statucie - podstawowym dokumencie regulującym funkcjonowanie szkoły;
- upowszechnienie praw dziecka wśród nauczycieli, uczniów i rodziców;
- wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych sprzyjających ich przestrzeganiu;
- szkolenie nauczycieli.

TECHNIKI I NARZĘDZIA ZBIERANIA INFORMACJI

1. **Przeprowadzono rozmowy** informacyjno-wyjaśniające z dyrektorem szkoły.
2. **Przeprowadzono analizę wyników ankiety** skierowanej do uczniów szkoły.
3. **Przeanalizowano następującą dokumentację** świadczącą o tworzeniu odpowiednich warunków dla przestrzegania praw dziecka
 - statut szkoły
 - załączniki do statutu:
 - program wychowawczy
 - program profilaktyki
 - wewnątrzszkolny system oceniania
 - protokoły rad pedagogicznych
 - analizę wyników badań przestrzegania praw dziecka dokonanych przez pedagoga szkolnego.

WYNIKI BADANIA

Statut Szkoły Podstawowej w Michałowicach uwzględnia prawa dziecka. Jako gwarancję ich przestrzegania przyjęto systematyczną realizację szkolnego programu wychowawczego i profilaktyki zgodnie z planami pracy wychowawczej poszczególnych klas oraz uwzględnianie przez nauczycieli opinii psychologiczno – pedagogicznych i informacji o dziecku przekazywanych przez rodziców.

Badaniem przestrzegania praw dziecka objęto 37 uczniów klas piątych, w których lekcje wychowania fizycznego prowadzi Pan Andrzej Olecki, dyrektor szkoły. Ankietowani uczniowie sporadycznie udzielali wyjaśnień stanowiących uzasadnienie lub rozwinięcie udzielonej odpowiedzi. Często miało miejsce zaprzeczenie poprzednio zaznaczonego wariantu. W wielu pytaniach nie potrafili zająć w ogóle stanowiska. Jednak z analizy udzielonych odpowiedzi wynika, że większość uczniów zna prawa dziecka (70,3%) oraz prawa i obowiązki ucznia (83,8%). Poznawali je w różny sposób: rodzice i nauczyciele wymieniani byli w równym stopniu jako główne źródło informacji, sześciu ankietowanych podało osoby z zewnątrz, które prowadziły zajęcia w klasie, troje uczniów wskazało dyrektora szkoły a dwoje zgłębiało wiedzę we własnym zakresie korzystając z zapisów w dzienniczku ucznia. Świadomość istnienia systemu nagród jest znacznie wyższa (83,8% ankietowanych) niż systemu kar, znajomość którego zaznaczyło 56,8% badanych. Zaskakuje informacja, że aż prawie 30% respondentów nie wie, że taki system istnieje. Słabo wypadła wiedza na temat regulaminów dotyczących uczniów, spraw szkolnych. Tylko 16 badanych odpowiedziało, że wie o istnieniu regulaminów i podobna liczba - nie wie. Analizując odpowiedzi dotyczące ich rodzajów odnosi się wrażenie, że uczniowie nie wiedzą co to jest regulamin, bądź nie zrozumieli pytania. Wymieniali konkretne zachowania, co wolno, a co jest zabronione w szkole. Tylko w jednym przypadku wspomniano o regulaminach pracowni, a w innym – samorządu szkolnego. Również niewielki procent uczniów zna miejsce dostępności statutu szkoły (21,6%), wymagań edukacyjnych z poszczególnych przedmiotów (45,9%), kryteriów ocen ze sprawowania (54,1%). Zdecydowana większość badanych uważa, że jest sprawiedliwie oceniana, chociaż pojawiają się pojedyncze głosy o faworyzowaniu dziewczynek, uczniów „piątkowych” i „szóstkowych”. W jednym przypadku zgłoszono „źle oceniane zachowanie” na lekcjach wychowania fizycznego. Powyższe sugestie znajdują potwierdzenie u 40,5% ankietowanych uczniów, w odpowiedziach dotyczących różnego ich traktowania. Przejawia się ono w podziale na biednych i bogatych, lubianych i nie, faworyzowanych (ponownie), różnie ocenianych. Niepokojącym zjawiskiem jest bardzo częste (45,9% odpowiedzi) naruszanie godności osobistej poprzez obraźliwe gesty i słowa, bicie, rozbieranie i wypychanie do dziewczęcej łazienki. Aż 43,2% badanych uczniów doznało w szkole przemocy fizycznej lub psychicznej, przy czym 18,9% nie zgłosiła tego faktu w szkole, a spośród zgłoszonych - 21,6% nie otrzymała pomocy. Znaczny procent respondentów nie wie, czy dorośli dbają o zachowanie dyskrekcji w sprawach osobistych ucznia jak i czy mogą liczyć na ich pomoc w rozwiązywaniu prywatnych problemów. Jednak połowa ankietowanych odpowiedziała twierdząco na te pytania, wskazując najczęściej wychowawcę jako powiernika swoich problemów. Niezbyt zadowalający jest wskaźnik bezpieczeństwa w szkole, gdyż blisko 20% uczniów nie czuje się w niej bezpiecznie z uwagi na brak ochrony, lęk przed pobiciem przez uczniów gimnazjum funkcjonującym w tym samym

budynku czy ze względu na bycie świadkiem pobicia. Bardziej alarmujące informacje uzyskano w wyniku wewnątrz-szkolnego badania ankietowego uczniów klas IV-VI, gdzie 49% nie czuje się bezpiecznie, 47% zetknęło się z brakiem poszanowania godności osobistej a u 29% naruszono nietykalność i prawo do własności. Niektórzy uczniowie ponadto zgłosili swoje życzenia aby dyrektor i nauczyciele byli lepsi a uczniowie z całej szkoły koleżeńscy.

PODSUMOWANIE

1. W prawie wewnątrzszkolnym ujęte są prawa dziecka.
2. Prawa dziecka upowszechniane są wśród uczniów ale mało skutecznie.
3. Prawa dziecka nie zawsze są przestrzegane przez nauczycieli i samych uczniów.
4. Uczniowie nie znają regulaminów szkolnych i nie wszyscy posiadają wiedzę na temat dostępności statutu, wymagań edukacyjnych i kryteriów ocen ze sprawowania.
5. Duża grupa uczniów nie czuje się w szkole bezpiecznie.
6. W szkole nie przeprowadzono szkolenia nauczycieli i wychowawców w zakresie przestrzegania praw dziecka.

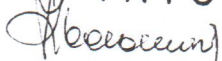
Wobec powyższego działania szkoły powinny być skierowane w kierunku:

1. Opracowania i wdrożenia rozwiązań organizacyjnych zapewniających pełną realizację praw dziecka przez całą społeczność szkolną.
2. Wzmoczenia efektywności pracy nauczycieli.
3. Przeanalizowania przez dyrektora własnych postaw.
4. Podjęcia zdecydowanych rozwiązań w kierunku eliminowania zachowań uczniów i nauczycieli naruszających prawa dziecka.

Informacje o podjętych rozwiązaniach we wskazanych kierunkach pracy szkoły należy przekazać do Kuratorium Oświaty w ciągu dwóch tygodni od daty otrzymania raportu.

RAPORT SPORZĄDZIŁA

WIZYTATOR

Regina Zboromirska

Warszawa, dnia.....02.03r.

RAPORT ZAAKCEPTOWAŁA

- zgodnie z art.33, ust.5 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty Dyrektor Szkoły w ciągu 7 dni od otrzymania raportu może zgłosić wobec nich zastrzeżenia do organu sprawującego nadzór pedagogiczny / Dz. U. z 1996 r. Nr 67 poz. 329 ze zmianami/.